

Universidad de La Habana, publicación bimestral, no. 159 (enero—febrero 1963, pp. 194).

La nueva Universidad cubana se convierte en un considerable instrumento de avance revolucionario. Lo documenta también su publicación representativa *Universidad de La Habana* cuya edición se comenzó en el año 1934 llegando a alcanzar hoy 159 números (el último es de enero—febrero 1963). Los números de postrevolución de esta revista reflejan fielmente la nueva realidad cubana constituyendo así un precioso testimonio sobre el desarrollo no solamente de la vida universitaria sino de la vida cubana cultural en general.

Echemos una ojeada al sumario del último número que llegó a nuestras manos. Abre el número el rector de la Universidad *Juan Marinello* con el *Homenaje a Nicolás Guillén*, su compañero de lucha y triunfo, en ocasión de su sexagésimo aniversario.

Angel Augier en su artículo titulado *Presencia cubana en la vida y obra de Nicolás Guillén*, estudia como a lo largo de la evolución artística y humana del poeta nacional cubano, se compenetraban la vida social y política y su obra.

Roger Garaudy, director del Centro de Estudios e Investigaciones Marxistas de París, que por dos veces vino a Cuba a cooperar en los comienzos de las enseñanzas marxistas-leninistas, publica aquí el primer capítulo de la obra colectiva de filósofos marxistas titulado *La enajenación, concepto central de la filosofía marxista*, entrando en éste en un análisis profundo de los diferentes aspectos de la enajenación a base de las obras de los clásicos marxistas.

Se reproducen, en el número que reseñamos, también las palabras de *Juan Marinello* en el Congreso Nacional de Cultura celebrado en diciembre de 1962. En el artículo que lleva el título *Universidad y Cultura*, el eminente profesor trata de definir la función cultural de la Universidad en las nuevas condiciones trazando las esferas de colaboración indispensable entre las Universidades y los organismos nacionales de cultura.

Ernesto Mercado en su estudio *Martí en casa de Mercado*, recuerda la estancia del Apóstol cubano en casa de sus padres a mediados del año 1894. Estas reminiscencias personalísimas constituyen una preciosa aportación a los estudios martianos.

A la producción dramática del gran lírico español del siglo XIX *Gustavo Adolfo Bécquer* dedica su estudio *Julio Matas (Bécquer en el teatro)*, examinando la producción teatral becqueriana en su conjunto y tratando de encontrar en ella rasgos afines al mundo poético de sus rimas.

El vicerrector de la Universidad de La Habana *José Altshuler* en su interesante contribución *En torno a la labor del investigador en el ámbito Universitario*, hace un análisis de la doble función de la Universidad, o sea la de difundir los conocimientos y la cultura y la de contribuir al mismo tiempo al avance de los conocimientos humanos. Plantea el autor la necesidad de desterrar el verbalismo de la enseñanza cubana porque „hoy un colegio, un instituto, una universidad deben ser talleres donde se trabaja, no teatros donde se declama“. La investigación científica no se puede concebir como actividad de élites intelectuales, sino como una parte integrante del trabajo de cada profesor universitario, opina Altshuler. A continuación, analiza el autor las cualidades que debe reunir un investigador para que se obtengan de él resultados positivos y valiosos, exponiendo, para finalizar, las actuales posibilidades y perspectivas que se abren para la investigación en Cuba.

Un artículo que puede interesar a los filólogos viene de la pluma de *Concepción T. Alzola (Habla popular cubana)* que recoge las observaciones personales acerca del tema indicado.

J. Polišenský y *V. Mastný de Praga* ocupan las páginas 109—128 de la revista con su artículo *La guerra hispano-cubano-americana de 1898 y la opinión pública checa*. Examinan los autores primero la tradición de las relaciones entre ambos pueblos dedicando luego una atención especial al eco que produjo en los países checos la lucha de los cubanos por su independencia.

El sumario de la revista lo completa la versión al español del trabajo de los soviéticos *V. V. Kraievski* y *A. A. Mirolyubov* titulada *La educación de los alumnos en el proceso de aprendizaje de una lengua extranjera*, estudio de gran valor práctico y metódico.

Incluye además el número 159 de la revista *Universidad de La Habana* las notas sobre libros (*Bibliografía*), el resumen de las principales actividades realizadas en la Universidad

en 1962 (Vida Universitaria) y el resumen de los acontecimientos culturales y artísticos en el año 1962 (Hechos y Presencias).

La Universidad de La Habana no es solamente una revista de alto nivel científico, cosa que le asegura también un excelente comité editor, sino al mismo tiempo un arma potente de la nueva Universidad cubana identificada con el proceso revolucionario que se está desarrollando en Cuba en la esfera educacional.

Lubomír Bartoš

Cenná bibliografie

Praktičtí divadelníci, a to jak profesionálních scén, tak divadelních souborů a kroužků lidové tvořivosti, i divadelní vědci, kteří studují teorii a historii divadla, přivítali s radostí knihu *Literatura o divadle a divadelní hry*. Jde o soupis knižních publikací vydaných v letech 1956—1960, který vyšel r. 1963 v SPN péčí L. Matlochové, M. Nádvorníka a E. Petrů, pracovníků Státní vědecké knihovny v Olomouci.

Soupis obsahuje především údaje o české a slovenské divadelní a dramatické literatuře uvedeného časového období a navazuje na stejnojmennou olomouckou bibliografii, která registrovala knihy z let 1945—1955. V bibliografii zahraniční literatury zachycují sestavovatelé jen díla teoretická, historická a instruktivní, vždy s odkazem na některou z veřejných knihoven v ČSSR, která ji má ve svých fondech. Domníváme se, že mezi uváděnými knihovnami neměla chybět knihovna pražského Divadelního ústavu a knihovna Divadelního oddělení Národního muzea — pomíneme-li už knihovny vysokých škol, na nichž se v ČSSR přednáší o divadle.

Chvályhodné je, že autoři soupisu věnují pozornost všem oborům divadelní práce (režii, herectví, divadelnímu výtvarnictví atd.) a že do svého zájmu zahrnuli nejenom činohru, nýbrž i útvary zpěvoherní, balet, pantomimu, loutkové a maňáskové divadlo atd.

Olomoučtí pracovníci slibují, že budou ve vydávání divadelní bibliografie pokračovat — vždy v pětiletých údobích. Tuto jejich snahu musíme pochválit. Neboť přispívá k prohloubení a zpestření repertoáru divadel i k rozvoji divadelněvědného studia.

Artur Závodský

Užitečná edice

Nová edice Divadelního ústavu v Praze, která nese název *Drama — divadlo — dokumentace*, má všechny předpoklady stát se platným spojovacím článkem mezi divadelní vědou a divadelní praxí. Pečlivá dramaturgická příprava předcházející uvedení hry na jeviště vyžaduje mnoho úsilí při shledávání autorova životopisu, bibliografie jeho děl, literatury, ikonografického materiálu a dokumentace. Doposud je u nás nucen každý dramaturg sám na svou pěst, často velmi pracně, shledávat potřebné údaje a prameny, které po inscenaci hry uloží do svého archivu s nevelkou nadějí na další využití. Proto všichni divadelní pracovníci, profesionální i ochotničtí uvítají jako záslužný čin rozhodnutí Divadelního ústavu vydávat stručné a základní informace o dramatických autorech.

První tři svazky, které se mi dostaly do rukou, Ljuba Kłosové *Josef Jiří Kolár, profil dramatika a divadelníka*, Artura Závodského *Gabriela Preissová* a Vladimíra Justla *Bratři Mrštíkovi*, svědčí o tom, že redaktor edice Karel Kraus dobře promyslel její smysl a účel: přinést vedle základní orientace dokumentační a bibliografické i osobitý, nový pohled na osobnost autora.

Ljuba Kłosová přináší kromě rozsáhlé bibliografie Kolára-dramatika rovněž soupis rolí a režii Kolára-divadelníka. V dost širokém výběru uvádí literaturu o Kolárově díle a stručnými poznámkami poskytuje v ní také základní orientaci. Cenný je i lež autorčin ucelený, plastický a proti některým dřívějším pokusům i objektivnější pohled na Kolárovu úlohu ve vývoji našeho divadelnictví.

Druhý svazek — Artura Závodského *Gabriela Preissová* — se stane rovněž vyhledávaným pramenem informací o autorčině životě a hlavně dramatickém díle. Syžety všech dramát, rozsáhlý seznam ikonografického materiálu — spolu s výčtem zvukových záznamů — a hutná úvodní studie, čerpající z velké Závodského monografie o Preissově — znamenitě shrnují vše, co potřebuje praktický divadelník pro základní informací.

Třetí nejrozsáhlejší svazek je studie Vladimíra Justla o bratřích Mrštících, psaná se smyslem pro to, co zůstává podnětné především v díle Vilémově a vyhýbající se zjednodušujícím a kanonizujícím závěrům. Podstatnou část brožury tvoří dokumentace a bibliografie sestavená E. Mackem, zachycující nejen dramatické práce obou bratří, ale i jejich překlady z ruštiny, časopisecké články původní a překlady francouzských a ruských divadelních statí, výběr